

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERTATE
Se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Suz. Augenfild & Emeric Les-
ter., Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERTIUNILOR: o se-
rie paronid pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 8-a o serie 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor., pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr., pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 20.

Brașov, Joi 26 Ianuarie (8 Februarie).

1906.

Actele vorbesc.

Astăzi cunoscem întregul cuprins al actelor secrete despre tratările dintre corónă și coaliție.

Găsim în textul autentic al acestor acte, ce s'au publicat în urma hotărârii luate de comitetul dirigitor al coaliției, momente noue pe cât de importante, pe atât de surprinzătoare.

Părerea generală era și între Maghiari, că nunțul coróniei, ținut în ton conciliant, ar fi făcut posibil coaliției să se apropie și ea de corónă, mergând, după cum afirmau propriile ei foi, până la marginea extremă a îngăduirii. S'a creșut în deosebi, că coaliția a renunțat de a mai atinge punctul delicat al limbei de comandă.

Din acte rezultă însă tocmai contrarul. Nunțul monarhului nu cuprinde nimic ce s'ar pute talmăci ca o abatere dela punctul său de vedere de până acum, ér răspunsul coaliției nu numai că nu încunjură discuțiunea asupra drepturilor majestății privitoare la „comanda, conducerea și organizațiunea interioară a armatei“, în sensul art. de lege XII dela 1867, dér pretinde dela corónă, ca să recunoască *predată, în învoială, în viață, de-a* cesiunea atárnă dela modul cum se va pronunța voința națională în parlament. Pe temeiul presupunerii, că monarhul ar sta la îndoielă, decât dieta actuală exprimă în adevăr voința țării, coaliția se oferă a face o reformă electorală pe base largi și a solicita apoi votul noului parlament, ales după noua lege electorală, în cesiunea limbei de comandă și a drepturilor de dispoziție ale coróniei asupra armatei. De ar fi primit această condițiune a coaliției, Majestatea Sa ar fi recunoscut, că în cesiunile militare, chiar și în ce privește comanda supremă, va trebui să se supună voinței dietei.

Pentru noi Români și în genere pentru naționalitățile nemaghiare, această parte a pretenșiunilor, ce le-a ridicat coaliția în răspunsul dat monarhului, este nu numai foarte instructivă, dér și de cea mai mare însemnătate actuală. E fapt, că în cercurile curții și chiar în afe guvernului unguresc de ași, s'a ventilat mult în decursul crizei întrebarea, decât camera actuală ungară pôte fi privită ca adevărată espresione a voinței țării, când ea a fost compusă numai pe baza votului unei mici fracțiuni a populațiunii țării. Aceste considerațiuni au presidat la consfăturile dela palat, ce eu fost premers reactivării cabinetului Fejervary și lor este a se atribui, că în programul numitului guvern a figurat la primul loc reforma electorală pe temeiul votului universal.

Scim, că cu o reformă electorală adevărat liberală și democratică nu simpatisează nici una din partidele existente maghiare; ba din contră o combat toate de-arândul, și numai forțați de împrejurări independenștii au declarat, că intru cât nu-i légă obligămintele luate față cu coaliția, ei sunt pentru votul universal. Chiar și aderenții personali ai ministrului de

interne Kristoffy fac dependentă introducerea sufragiului universal în ce privește naționalitățile de astfel de condiții, cari zădărnicesc cu totul principiul de dreptate și de egalitate, ce-l reclamă acest sufragiu.

Sunt prea șireți ómenii coaliției, când cer de la Corónă să-i lase să facă ei reforma electorală, cum vor chibzui și cum le va veni mai bine pentru scutirea intereselor lor speciale de rasă și de egemonie, și-apoi corónă să se supună a priori decisiunii, ce-o va lua în cesiunea militară noua reprezentanță eșită din această reformă. Firesce, că coaliția se ține strict de programul ei, din care cauză nici amintire nu face de votul universal.

Părerea noastră este, că coaliția, punând cesiunea astfel față cu corónă, și-a dat de gol tendința de a deveni ea stăpână absolută peste situațiunea din țară. Prea a arătat, că voește cu o lovitură să paralizeze influența coróniei și să nimicescă totodată ori-ce speranță a naționalităților, de a se valida în acest stat pe baza principiilor adevărate de egalitate, inerente votului universal, de care coaliția se ferește așa de mult.

Este aproape de muntea omului, că monarhul și cei mai intimi sfetnici dimprejurul său vor trebui să se pună pe gânduri, vedând tendințele și nisințele celor din coalițiune, cari concură în acelaș timp cu nisințele lor vedite de a se separa și eventual a se rupe cu totul de Austria.

Óre să nu fie timpul suprem, ca corónă să tragă de aici învățătura, că mult a greșit și réu a făcut, când timp de 40 de ani, pentru buna pace cu clica maghiară dela cärmă, a lăsat naționalitățile și sórtea lor cu totul la discrețiunea guvernelor unguresci dușmane lor, și n'a intervenit o singură dată pentru respectarea măcar a legilor, aduse de dieta ungară la 1868, despre cari corónă a asigurat în discursul tronului, prin care s'a închis legislațiunea din acel an, că vor scuti libera desvoltare a limbei și a culturii acestor naționalități.

O mare problemă se ridică în aceste momente de aspre conflicte și cere deslegarea ei cât mai grabnică. Este problema, cu a cărei rezolvare au rămas datóre până acuma nu numai partidele maghiare, ci și corónă, și care se pôte resuma în cuvintele: împăciuirea naționalităților.

Ore pôte fi vorba de solicitarea adevăratei și generalei voințe a țării, fără de a se rezolva mai întâiu în acest sens cesiunea naționalităților cari, ori-ce s'ar dice și s'ar face de sus ori de jos, sunt și rămân majoritatea populațiunii țării?

Coaliția mai dice în răspunsul dat coróniei, că ea venind la cärmă va reclama în deplină măsură în afacerile interioare ale țării libertatea sa de acțiune, adaugând, că *acesta și așa e recunoscută de Majestatea Sa*. Stăm față aici cu vestita mână liberă ce ne-a sbiciuit și ne sbiciuesce fără milă dela 1867 încóci. Ómenii coaliției o iau ca de sine înțeles, cu toate

că de astă dată nu vedem amintită „mână liberă“ în textul autentic al nunțului regal. Post'a retăcerea acestei intenționată, ori nu?

„Budapesti Hirip“ de Lună vi-rise între punctele nunțului amintit și „mână liberă“ în cesiunile interne. A fost însă numai o licență, ce și-a permis-o organul coaliției, căci, cum am șis, nunțul n'a vorbit de loc de „mână liberă“. De aceea a și aflat de lipsă coaliția a accentua în răspunsul ei, că în ce privește afacerile interioare Majestatea Sa și așa a recunoscut libertatea de acțiune a viitorului guvern.

Rămâne ca viitorul să dovedescă, decât monarhul va mai recunoște morțiș ori nu acea libertate de acțiune nelimitată, ce au reclamat-o și o reclamă pentru sine în afacerile interioare guvernele unguresci. De o va recunoște și în viitor, nu va ajunge nici-odată să vadă o reprezentanță a țării, care să esprime într'adevăr voința ei, și va risca, deci, ca această voință să fie întoddeauna numai unilaterală. Pe calea această ii va fi coróniei și imposibil, de a îndrepta neajunsurile ivite din cauza năpăstuirii naționalităților.

Óri-ce umensium ar lua conflictul present, nu trebuie să se uite de nici o parte, că în cele din urmă va învinge acel factor, care va avé pentru sine consimțământul și sprijinul majorității covârșitoare a populațiunii statului. Și această majoritate nici că se pôte imagina fără de naționalități și cu ignorarea lor.

De ce a suferit fiasco misiunea lui Andrassy?

Un personagiú politic bine informat, care în cursul crizei ungare de repetite ori a dat presei informațiuni prețioase, s'a exprimat față cu unul din redactorii dietarului »W. Allg. Ztg.« în modul următor asupra fiascoului suferit de Andrassy.

Armata nu e obiect de resortul politice.

Vorba această s'a accentuat în cursul ultimelor audiențe. Impératul era informat, că coalițiunea a înlăturat absolut din postulatele sale chestiunea militară. Atunci vine Andrassy și îi aduce propozițiunile coalițiunii, cari în privința chestiunii militare au luat-o pe o cale laterală ne mai pomenită. Ei voiau, ca împératul să se supună unui plebiscit punctul său neclintit în chestiunea militară. Alegătorii s'edecidă, decât împératul va trebui să aprobe său nu limba de comandă. Căci propoziția, ca chestiunea militară să rămână în suspens până la reforma electorală elaborată pe baza reformei coaliționiste, nu va să dică nici mai mult, nici mai puțin, decât ca împératul să primescă lecție dela stăpâni coaliției din Dobrițin séu Gyula, că punctul său de vedere nu este aprobat de alegătorii din Dobrițin și alte comune amabile. Când contele Andrassy a prezentat această propunere, a cădut vorba: „Ei bine, s'a spus dór de nenumerate ori, că armata nu se ține și nu e permis să se țină nici-odată de resortul politice“. Din evenimentele, ce au urmat, se pôte cunósce, cât de mare trebuie să fie im-

birea de pace a împératului nostru, decât n'a respins pur și simplu aceste propunerii, ci a declarat, că e gață să chibzuescă asupra lor. Coalițiunea a arătat la aparițiunea o prevenire față cu armata, de fapt însă ea s'a îndepărtat mai mult, decât ori când, de punctul de vedere al Coróniei. Fie-care politician ungar, care în ultimele luni s'a prezentat înaintea Monarhului scie, că împératul atribue o supremă importanță observării rigurose a des citatului § 11 al articolul XII din anul 1867. Și acum i-se face Coróniei propunerea, să lase la chibzuirea alegătorilor a decide, decât acest § 11 al art. XII din anul 1867 să rămână ori nu în vigóre, tocmai paragraful, care normeză în chipul, ce exclude ori o îndoielă, drepturile majestății. *Acesta nu putea să o admită împératul și el nici-odată nu se va abate dela acest punct de vedere al său, ori-ce consecințe ar urma de aici pentru Ungaria.*

Intrigile.

În privința svonului colportat prin foi asupra așa numitelor intrigii în jurul tronului, numitul personagiú politic spune, că este o adevărată insultă. Intrigile le fac Ugron și tovarășii lui, nimeni altul. Opera acestora este, că în propozițiunile coalițiunii s'au luat puncte, despre cari se pôte scrie în *„Gazeta“* și în *„Gazeta“*. Nu-i va ajuta lui Kossuth nimic cochetarea intensivă cu Balcanica. Kossuth, care în interiorul său este foarte pacinic, este terorizat de Ugron și Polonyi... Impératul a primit foarte grațios pe Andrassy, semn că a vrut pacea. Coaliția însă, după dimisia lui Ugron din comitet, s'a decis pentru luptă.

Ce va urma?

Baronul Fejervary se duce astăzi la Viena, spre a face propunerii. Ce măsurii se vor lua în urma acestor propunerii, nu se scie pozitiv. Problema guvernului este, ca să scape de Scylla dela 1 Martie, pe care și este convocată dieta. Se svonesce, că în termen de 10 zile dieta va fi *disolvată*. Pe de altă parte svonul se desminte, căci se dice, că la acest termen sesiunea dietei se va declara închisă prin rescript regal și noua sesiune se va convoca pe ziua de 28 Decemvrie 1906.

Documentele tratărilor de pace.

Comitetul dirigitor al coalițiunii a ținut Lună după amiazi o conferență presidată de Francisc Kossuth, la care au participat toți membrii, afară de contele Eug. Zichy. După deschiderea conferenței, contele Iuliu Andrassy a raportat asupra amănunțelor audienței sale și a anunțat, că *Majestatea Sa a respins propozițiunile comitetului*. Comitetul a decis să aducă la cunoscința datele respective documentele tratărilor de pace. Éta aceste documente:

1. Primul nunțiu regesc.

Regele a provocat coalițiunea să formeze guvernul pe baza programului militar propus de comisiunea de 9 și primit de Maj. Sa.

A declarat Maj. Sa, că în cesiunea limbei nu face nici o concesiune. Iși va stabili propria sa emblemă, pe care vor purta-o instituțiunile comune.

Nu face obiecție contra valorărilor corespunzătoare a limbii maghiare în procedura penală militară.

În chestiunea economică a accentuat, că dorește primirea noului tarif vamal și a convențiilor încheiate deja cu străinătatea.

II. Răspunsul comitetului coaliției.

Comitetul diriguitor al partidelor majorității parlamentare aliate, nu află baza indicată de Majestatea Sa potrivită pentru a fi posibil a se întemeia pe ea o guvernare statornică și cu succes și o pace parlamentară statornică. Nu poate primi mai ales, ca soluțiune a chestiunii militare, cele ce conține în privința acesteia solia regescă. După convingerea neclătinată a comitetului diriguitor, guvernare statornică și pace parlamentară durabilă se poate obține numai pe baza întregului program creat de coaliție și indicat în adresă, de sine înțeles, că fie-care partid din coalițiune își menține, pe lângă acesta, propriul program.

Prin urmare, comitetul diriguitor menține în toată estensiunea lui acest program de acțiune. Având în vedere însă situația gravă a țării și cu considerarea la provocare expresă a Majestății Sale adresată nouă, partidele aliate sunt gata a propune astfel de stipulațiuni prealabile, pe baza cărora coaliția, fără a renunța la principiile ei, poate să ia asupra-și guvernul, și pentru a pute restabili funcționarea regulată a factorilor constituționali, să pregătească pe baza națională învoiala între ei.

Stipulațiunile acestea nu se unesc în principiu cu punctul de vedere al Majestății Sale, dăr în seamă de acesta din punct de vedere practic, și față cu acesta pun ca condiție, ca Majestatea Sa să nu pretindă dela coaliție negarea punctului său de vedere principiar, ceea-ce coaliția în nici o împrejurare n'ar face, nu numai din considerarea la cinstea sa politică, ci mai virtuos din considerarea la inviolabilitatea constituției parlamentare, — deci se autorizează (Maj. Sa) guvernul a declara, că menține în toată estensiunea acest punct de vedere principiar.

Partea economică a programului de acțiune al coaliției, contra căruia, după repetițiile declarațiunii ale Maj. Sale, n'a avut (monarhul) obiecțiuni principiare, — deci independența economică a Ungariei și Banatului, nu se va realiza în forma și estensiunea ce o permite formațiunea economică politică europeană, să se realizeze de fapt.

Deci:

Nu încheiam alianță vamală cu Austria, ci suntem gata a încheia cu ea convențiune comercială pe baza liberei circulațiuni reciproce, pe timpul expirării convențiunii germane.

Tariful vamal autonom îl vom înartacula în lege, dăr nu ca tarif vamal austro-ungar, ci ca tarif vamal maghiar. Convențiile noastre cu statele străine însă, deși cu conținut identic, le vom încheia însă independent, și de câte-orî textul oficial nu va fi cel francez, cu textul autentic maghiar. Vom mijloci tot în forma acesta și ratificarea convențiilor comerciale încheiate deja.

Vom lua grabnic în lucrare regularea valutei și înființarea băncii maghiare de sine stătătoare; pe cea dintâi neamănât, ér pe cea din urmă o vom realiza în timpul cel mai scurt, ce ni-l îngăduie legea esistență.

Menținem espreș și partea militară a programului coaliției. Guvernul ce se va forma, va declara de nisuiță a lui, ca să câștige pe Majestatea Sa pentru acest program; nu punem însă adf realizarea lui cu condiție a formării guvernului, ci facem atărnătoare această pretensiune de la noua manifestare a voinței națiunii, a cărei pregătire pe basă trebuincioasă va fi o problemă urgentă a guvernului.

Ne învoim cu această amânare, deorece respectăm scrupulele manifeste ale Majestății Sale față cu generalitatea voinței națiunii manifestată într-o astfel de direcție și deorece noi înși ne încă aflăm mai corect, că națiunii să i-se dea privilegiu pentru o astfel de manifestare, care s'ar întâmpla pe basă mai largă și în deplina cunoșcere a situațiunii.

Pentru acesta guvernul va lua neamănât în mână sa cauza reformei electorale și, cu temeinicia trebuincioasă, în timpul cel mai scurt va cere dela legislativă realizarea ei pe basă largă, apoi va întreba națiunea. În timpul ce va trece până atunci, guvernul va usa în deplină măsură de libertatea de acțiune, recunoscută de altfel de Maj. Sa, în afacerile interne, atât pe terenul exercitării puterii executive, cât și pe terenul chestiunii parlamentare,

mai ales în jurul garanțiilor constituționale și a instituțiilor autonome.

Înainte de toate însă va implini acea datorie morală a sa indispensabilă, pe care de altfel o stipulează și hotărârea dela 21 Iunie a dietei, de a da deplină satisfacție morală și materială funcționarilor „prigo-niți de guvernul anticonstituțional”.

De sine înțeles, că în cazul că se va face o înțelegere pe o astfel de basă, majoritatea se va îngriji de continuitatea cursului regulat al vieții de stat, în toate ramurile, adevă și de votarea contingentului regulat de recruți și de cheltuielile armatei în marginele actuale; mai departe, guvernul va realiza fără amânare acele reforme militare în direcție națională, pentru cari dobândim, ori vom dobândi încuviințarea Majestății Sale. Între aceste însă nu se pot cuprinde acea rezolvare a chestiunii insigniilor și emblemei, ce se cuprinde în nuntiuul regal și pe care comitetul diriguitor este silit a o declara inacceptabilă din punct de vedere al dreptului public.

III. Al doilea nuntiu regesc

dat către coaliție în audiența de Duminecă a contelui Andrassy, este:

Deore-ce cercetarea minuțioasă asupra propozițiunilor coaliției prezentate de contele Andrassy a aflat, că acele propozițiuni conțin respingerea punctului de vedere al Regelui, acțiunea contelui Andrassy s'a considerat încheiată.

IV. Hotărârea comitetului diriguitor.

Față cu acest al doilea nuntiu al Majestății Sale, comitetul diriguitor al coaliției a luat următoarea deciziune:

Din comunicatele de mai sus națiunea se poate convinge, că comitetul diriguitor a făcut în interesul unei descurcături cinstite, tot ce s'a putut, fără renegarea principiilor și fără negarea mandatului primit dela națiune și a pretins executarea imediată a programului de acțiune al coaliției numai în partea privitoare la afacerile economice și interne, dăr și aici ținând cont de situațiunea economică europeană politică.

În chestiunea militară, menținând deplin punctul de vedere al coaliției, a propus să se astente o nouă deciziune a națiunii pe baza unei reforme electorale făcute pe temeiuri largi, ce s'a angajat a-o realiza în primul rând, honorând prin acesta acel motiv al punctului de vedere respingător al regelui, ce a trebuit să i-l presupună, deorece singur acest motiv corespunde constituției noastre, că adevă Majestatea Sa are scrupuli față cu adevăratul înțeles, față cu generalitatea și statornicia voinței naționale manifestate la alegerile din 1905.

Acest ofert a fost respins simplu de Majestatea Sa, spre cel mai mare regret al comitetului diriguitor, și a tăiat astfel fructul negocierilor.

„Neue Freie Presse” scrie, că fructul negocierilor între Corónă și Maghiari s'a rupt, ce e drept, dăr se speră, că în curând negocierile se vor reîncheie. Probabil, că încă înainte de Martie bar. Fejervary va solicita deciziunea definitivă a Corónei, care se prevede, că va esclude disolvarea parlamentului. Mai spune același diar, că guvernul va usa în contra comitetelor de armele cele mai tari.

De altă parte se anunță, că în comitate vor fi numiți comisarii regesci, și că introducerea absolutismului e plănuită pe ziua de 21 Februarie.

Se svonesce, că la Dobrișin se va numi un comisar regesc în locul comisariului guvernial. Scirea a produs senzație în Dobrișin.

Politiciani austriaci despre refuzul Corónei.

Redacția diarului vienes „N. W. Tagblatt” a interviewat pe mai mulți politicieni austriaci și șefi de partide asupra respingerei propozițiunilor coaliției.

Conducătorul partidului popular germanu Derschalla a dis: Acum nu mai poate fi vorba despre comanda maghiară, ci de transformarea întregii monarhii în privința de drept public, de ore-ce Maghiarii s'au pus pe punctul de vedere de a-și elupta independența de stat chiar și peste

uniunea personală. Nici-odată Maghiarii n'au dat expresie mai clară acestei nisințe a lor, ca acum. Maghiarii vréu, ca în locul pactului de la 67 să se facă o alianță de stat între două state deplin independente. Amânarea chestiunilor militare este identică cu concesiunea pretensiunilor militare, de ore-ce împăratul în timp scurt, după nouele alegeri, ar fi silit a da comanda maghiară.

Ebenhoch, unul din conducătorii centrului catolic, vede în propozițiunile coaliției un ne mai pomenit atac contra monarhiei unitare. Conflictul dintre domnitor și Maghiari și-a ajuns culmea și catastrofa este acum inevitabilă. De cât, în chestiunea acesta parlamentul întreg și toate popórele Austriei țin cu împăratul.

Contele Lamberg, membru al partidului marilor proprietari constituționali salută cu bucurie deciziunea Corónei și dice, că ceea ce vrea coalițiunea este identic cu revoluția pe față.

Contele Deym, membru al partidului conservativilor, a dis, că pe nimeni nu poate surprinde deciziunea domnitorului, de ore ce nimeni nu poate să primescă, ceea ce vré coaliția maghiară.

Cestiunea responsabilități.

„Politische Correspondenz” din Viena publică următorul comunicat asupra responsabilității refuzului Maj. Sale:

— Diarele coaliționiste se prefac a fi turburate din cauza respingerei propozițiunilor coaliției și amenință cu aceea, că vor da publicității, cu acte, materialul asupra căruia s'au urmat tratări în ultimele săptămâni. În cercurile guvernamentale s'ar bucura de o astfel de publicare, căci ar eși clar la lumină, că pentru respingerea propozițiunilor contelui Andrassy, numai coaliția portă răspunderea. În fruntea tratărilor și propunerilor au stat drepturile majestaticale ale regelui privitoare la armată.

Propozițiunile coaliției ținteau la aceea, ca regele ținând seamă de viitoră formațiune a parlamentului ungar, deia de acum să declare formal, că renunță la drepturile majestaticale.

Corónă, firesce, n'a putut să-și dea aprobarea la așa ceva, deși recunșce în deplină măsură, că drepturile aceste sunt de natură constituțională, adevă aceste drepturi aparțin competenței Corónei și parlamentului. Decât că regele n'a vrut să-și dea învoirea, ca parlamentul să interpreteze singur după plăcerea sa aceste drepturi majestaticale și n'a voit să recunșcă, că Corónă este datore a primi această interpretare.

În chestiunea pădurilor.

— Fine. —

Cam același obiect l'a tratat d-l C. Gheorghiu, funcționar în ministeriul de finanțe într-o conferință a sa ținută în anul 1904 la societatea Progresul sylvic. Însă cu pura fiscalitate nu ar trebui să mergem prea departe — chestiunea de față are și o parte națională și poate altă politică economică.

Toate statele și guvernele fac sacrificii mari, ca să atragă comerțul și traficul străin spre porturile și la orașele lor principale. România a înființat așa Expresul Arad, Expresul Berlin, trenul fulger Paris și vapórele spre Constantinopole și Alexandria, pentru a atrage comerțul și traficul internațional spre liniile sale, ba chiar și poșta engleză spre India. În cazul pădurilor: lemnăria cea multă străină vine din Bucovina din pădurile fondului religios gr. oriental (romănesc), ale marilor proprietari și comunelor rurale romănesce mare parte de acolo, — apoi plutașii sunt români neaoși, atât cei din Bucovina, cât și cei din Moldova, cari se schimbă în 3—4 rânduri și cari din plutirea lemnelor trag 3—4 milioane lei beneficii și din aceea trăesc. Marii exploatareți de păduri și firmele străine capitaliste, atât cele din țără și cele din Bucovina și Transilvania, sunt mare parte străine ovrésc, încât noi Români

ar trebui să apărăm interesele unor ovrei contra altor ovrei. Apoi nu trebuie pierdută din vedere și calitatea superioară a lemnului din Bucovina și Transilvania, crescut într-o climă mai răcoroasă, față de cel din țără, crescut într-o climă mai secetosă și aridă, — căci pe lângă cel bun se amestecă și se trece și mult de cel de calitate a 2-a și a 3-a și-și găsesce mușterii

Bucovina are 75% păduri seculare de molid aprópe curat — din care 230,316 Ha. sunt ale fondului religios, 60,000 Ha. ale comunelor rurale și 160,041 Ha. ale marilor proprietari. Din cele ale fondului religios aflătoare în administrația statului se află 72%, în ocolul Suceava 73%, în ocolul Rădăuților 67%, a Câmpulungului 40-1%, în ocolul Sirete din suprafața totală acoperită de păduri, ér cele proprietărești se află cu deosebire la nordul țării, — ocolul Wurnitz, Storóinet etc. locuit mare parte de Ruteni.

În Transilvania pădurile mari de brădet au fost până acum exploatate și repuse cele din secuime pentru un lung șir de ani; mai sunt cele de la frontiera țării, codrii întunecoși încă neatinși de seculare aflători cea mai mare parte în mâinile și stăpânirea comunelor romănesce și a posesoratorilor foștilor boieri și grăniceri, și cele ale celor 7 județe de pe Lotru. Punerea acestora în valóre și exploatare s'ar pute mai ușor face prin o înțelegere comună a ambelor guverne pentru regularea cursurilor mari de apă și deschiderea de nouă drumuri și căi de comunicațiune, fie că s'ar pute ele mai ușor estrage și exploatate încóce séu dincolo, fără de a mai plăti taxe de intrare și eșire.

Dela punerea în exploatare a uneia s'ar pute pune în tăiere și valóre și alte 2—3—4 pe aceleași drumuri și scocuri și cu aceleași instalațiuni. Prin ele avuția națională romănesce și producțiunea națională ar spori foarte mult în scurtă vreme. Cu deosebire prin regularea riuurilor ei și împreunarea a câte două trei ca să le asigure un volum mai mare de apă — bună-óră urmind Oltul cu Argeșul îndată ce es din munți, — și ducerea amândurora către București și steпа aridă a Bărăganului, cea lipsită de apă și lipsită cu totul de păduri și de lemn chiar pentru foc și unde ómenii ard (tizic) balegarul de vite uscat și locuesc în bordeie săpate în pământ, România ar câștiga foarte mult din acesta, căci i-ar veni acolo lemnărie de tot felul și materiale de construcție diverse și pe un preț bagatel, tocmai acolo unde are mai mare lipsă de ele. Interesul vital al regatului României, este ca pe lângă producțiunea sa vastă de petrol și de cereale — să atragă la sine și întréga producțiune de lemnărie a Carpaților Romăniei, Transilvaniei, Bucovinei și Maramureșului.

Ion de pe Văcarea.

Cronica externă.

În partidul unionist englez s'a produs o divisiune. Partidul se va descompuce: în aderenți ai reformei de tarifă, Balfouristi, și un grupuleț de reprezentanți ai comerțului liber. Balfour nu se poate decide de a adopta pe față programul tariful al lui Chamberlain și refuză a se învoi, ca un al treilea să ia conducerea, așa că Chamberlain va deveni șeful partidului, séu mai bine al unui partid deosebit de organizația cea veche. În asemenea împrejurări alegerea lui Balfour în City din Londra a devenit foarte problematică. Împărțirea parlamentului în două mari partide va dispăre și se vor forma 6 partide. Liberalii cu o mare majoritate, reformerii tarifei lui Chamberlain, Balfouristi, unioniștii cu libertatea comerțului, naționaliștii și partidul lucrătorilor.

Comisarul de poliție Stephany din Strassburg, originar dintr-o familie franceză, a făcut destăinuirii senzaționale asupra sistemului de spionaj și a corupțiunii polițienesci germane din Alsația. Din aceste destăinuirii se vede, că politica germană n'a putut face să dispară în timp

de 35 ani simpatia Alsațienilor pentru țera mamă și poliția secretă avea notate persoanele menite a fi arestate în cas când ar izbucni vr'un război între Germania și Franța. Stephany se află actualmente arestat în Zürich și după cum se scrie din Berna, cercurile oficiale de acolo sunt de părere, că Elveția e obligată a extrada pe numitul comisar inculpat de sustragerea unui document oficial. De ore ce Stephany susține, că delictul lui nu este un delict ordinar, ci politic, va trebui să se pronunțe tribunalul confederației.

Conferența marocană. Delegatul englez Nicolson a declarat în ședința de la 3 Februarie, că el nu poate lua în considerare proiectul vamal și nu va refera guvernului său, de cât în cas când n'ar fi vorba de cât de o neînsemnată urcare a vămii în beneficiul aranjării porturilor. — Delegatul austro-ungar contele Welsersheimb luând cuvântul, a declarat, că urcarea taxelor vamale nu este în interesul Austro-Ungariei, al cărei export a luat în timpul din urmă un avânt. O neînsemnată urcare a taxei de cheagiu s'ar pute realiza sub controlul unei comisii internaționale. — Buna înțelegere între delegați n'a fost încă tulburată.

În Franța chestiunea la ordinea zilei este încă tot executarea legii separației, al cărei început a provocat serioase conflicte la mai multe biserici. S'a observat o divergență între credincioșii bisericilor, militanți și decizi a opune rezistență extremă, și între parohi, cari se mulțumeau cu un simplu protest. Abbé Gardey de la St. Clotilda, a fost huiduit de credincioșii săi, din care cauză și-a dat dimisia. Într-o conversație cu publicistul Drumont Gardey a accentuat obediția față cu ierarhia, la ceea ce Drumont i-a răspuns, că mai sus decât ierarhia este — Christos. Pedepsele dictate celor ce au opus rezistență sunt din cele mai aspre. Tribunalul n'a luat în considerație nici o circumstanță atenuantă și n'a lăsat să beneficieze de legea Berenger pe un La Rochefoucauld, pe când în alte cazuri acest beneficiu se acordă tuturor pungașilor. (În sensul acestei legi, inculpatul este condamnat, însă este pus în libertate, și pndepsa se execută numai în cas de recidivă).

Contele de Mun, membru al Academiei franceze, în ultimul număr al lui »Figaro« scrie un articol sub titlul »La guerre religieuse«, în care face responsabil pe ministrul președinte Rouvier de cele întâmplate cu ocaziunea inventarelor. Rouvier și colaboratorii — dice contele de Mun — nu cunosc de loc terenul, pe care vor să se avanseze. Ignorând sufletul credincioșilor, ei au crezut că vor pute dispune ca de un imobil garni de biserică, unde residază Dumneșcu, pe care creștinii îl adorază, și unde ei își duc odată cu rugăciunile, — durerile și bucuriile... În dosul generațiilor biruite Rouvier și soții au văd tinerimea, care se avintă spre viitor sătulă de jug, și care nu mai vrea să porțe tirania. De 6 ani țera acesta este pradă interprinderilor brutale ale jacobinilor. Cătușicilor li s'au distrus toate societățile, ei sunt suspicioși, denunțați, excluși din funcțiunile publice, despoiați de toate drepturile lor, oprimați de o oligarchie sectară, parias în patria lor. Eță unde au ajuns ei respectând mereu legile votate în regulă. Guvernul e te surprins și acuză pe episcopii, preoții și politicianii. Nu, domnilor! Când focul e pregătit, nu mai trebuie să-l aprinzi. Ajunge o adiere de vânt. Dacă rezistența nu se mărginește la proteste, vina este a celor ce i-au exasperat.

SCIRILE DILEI.

— 25 Ianuarie v.

Sinod parochial în Budapesta. Duminică în 4 l. c. n. s'a ținut sinod parochial în capela română gr. or. din Budapesta sub prezidiul părintelui ieromonah și paroch Ghenadie Bogoieviciu, în prezența unui frumos număr de membrii parochiali. S'au cetit — după cum scrie »P. R.« — socotelile anului 1905, cari arată un venit

curat de aproape 1000 corone. Fiind vorba de zidirea unei biserici, domnul Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, președintele comitetului parochial din Budapesta dice, că are speranță, că în anul viitor se va sci rezultatul procesului intentat din partea Românilor contra Grecilor pentru a li-se recunoște dreptul de limbă și parte la averea bisericii grecesci din Budapesta. Tot în ședința acesta s'a ales și un membru în sinodul protopopesesc și comitetul parochial pe noul period de 3 ani 1906—9.

Conferențe publice în Sibiu. Din Sibiu se scrie că despărțământul Sibiu al »Asociației« aranjază și în anul acesta un ciclu de conferențe publice, cari se vor țină în casa națională. Șirul conferențelor va fi inaugurat Joi în 2 Febr. v. prin d-l prof. sem. Dr. I. Lupas, care va vorbi despre »un capitol din istoria jurnalistică românească ardelenă«. Exemplul Sibienilor, sperăm, că va fi urmat și în alte centre românești.

Concertul Reuniunii române de cântări din Brașov va avea loc, după cum s'a anunțat, Marți în 31 Ianuarie v. (13 Februarie n.) în sala Redutei orașului. Începutul la 8 ore seara.

În următoarele publicăm programa concertului: 1.) F. Mendelssohn, *Frima di de primăvară*, cor mixt: a. Presimț de primăvară, b. Viorica c. Sărbarea primăverei. 2. *Trei cântece* pentru o voce sopran cu acompaniari de pian: a) Edv. Grieg: Sub rose. b. Edv. Grieg *Eu te iubesc* c. G. Dima *Scii tu mândro* 3. *Doi cântări religioase* pentru cor mixt: a. M. Anastasescu *Cu noi este Dumneșcu*. b. Eus. Mandyczewski *Tatăl nostru*. 4. *Doi cântări* pentru o voce de mezzo-sopran cu acompaniari de piano: a. M. Bruch, *Aria Penelopei* din »Odiseu« b. G. Dima, sub ferestra mândrei mele. 6. *Trei cântări* pentru cor mixt: a. Nunta din Cana Galileii (colindă) b. L. Gevaert *Făstorița* c. F. Gevaert *Noel* (cântec de Crăciun), 6. G. Dima. *Trei cântece* populare slovacăști pentru cor mixt: a. Nu m'ar arde dorul. b. Anița. c. Cărașul.

Biletele membrilor reuniunii se pot lua în primire Sâmbătă în 28 Ianuarie v. și Duminică în 29 Ianuarie v. de la orele 11 — 12 $\frac{1}{2}$, în sala profesorală a gimnasiului gr. or. român. De Lună începând biletele se află de vânzare la librăria Himescher Marți seara la casă.

Sare ungară și sare română. D. N. Petcof, chimistul bulgar, delegat de guvernul bulgar să viziteze salinele române de la Slănic și care sosise în București zilele trecute, a fost rechemat telegrafic pentru ore-care afaceri în Bulgaria, de unde se reintorțe ași ori mâne. D-sa însoțit de d. Paul Arion, subdirectorul general al regiiei, va merge la Slănic (Prahova) peste câteva zile. Suntem informați — scrie »Epoca« — că visita acesta a expertului bulgar este în legătură cu ore-care propunerii, făcute guvernului bulgar de guvernul unguresc, pentru-ca pe viitor Bulgaria să-și procure din Ungaria sarea necesară, care actualmente i-o furnizează România. Se pare însă că oferta guvernului unguresc n'a avut nici o urmare, calitatea sărei românești fiind mult superioară celei unguresci.

Inecați în Mureș. O gróznică nefericire s'a întâmplat deunăzi în hotarul comunei Căpâlnaș. Mai mulți oameni spârgeau ghiată pe Mureș, ca să o ducă la o fabrică de bere. De-odată o tablă mare de ghiată s'a rupt fără de veste și patru muncitori români au căzut în Mureș și s'au înecat. Numele celor 4 muncitori, cari și-au aflat mórtea în valuri sunt: Ilie Brancu, Pavel Pomnoe, Ioan Pomuț și Avram Popescu. Cadavrele lor au dispărut în valuri.

Pensionarea unui general. Ferdinand Szluka, general de divizie detașat la comanda de corp din Cașovia a fost pensionat zilele acestea pe neașteptate. Causa acestei pensionări este, că numitul general a ținut în seara de Silvestru un toast în casina militară în sănătatea Majestății Sale, după care toast musica militară n'a intonat ca de obicei imnul împărătesc »Gott erhalte«, ci un marș. — Ofițerii cari au fost prezenți la această desconsiderare a imnului împărătesc, au fost foarte surprinși.

Fete ucigașe. Înainte cu vre-o 2 săptămâni s'a găsit în Raxenthal (Stiria) într-o văgaună cadavru unei femei cu o sferă în jurul gâtului și afară de aceea cu o rană tot la gât, produsă cu cuțit. Femeia după exterior părea servitoare și bucătărească. Mult timp nu s'a putut constata identitatea persoanei și abia acum de curând s'a aflat că este bucătăreasa Marie

Maier din Viena. Ea a fost ucisă de două surori Friderica și Maria Zeller, cassierite de cafenea în Viena, prima în etate de 27 ani, a doua de 18 ani. Friderica era logodită cu un cântăreț de operă, căruia îi spusese, că are zestre. Nefind acesta adevărat, imediat înainte de cununie s'a hotărât să-și facă rost de bani cu o lăcepreț, fie și prin asasinat. Așa s'au înțeles să invite pe bucătăreasa Maier la o excursiune. Bucătăreasa avea câteva mii de cor. avere și cele 2 surori au hotărât să o omore și să-și ia banii. Așa au și făcut. Ucigașele au fost arestate.

Corul bărbătesc german din Brașov (Kronstädter Männergesangverein) va da la 15 Februarie un concert în sala cea mare a Redutei cu concursul dōmnei Meta Bömer, cântăreța de operă d-sōra Helene Honigberger, precum și a capelei orașului sprijinită de membrii de ai societății filarmonice, sub conducerea d-nului măestru de cor Paul Richter. Programul va fi: 1) Mozart uvertura la »Don Juan« (dirig. Krause). 2) Zöllner »König Sigurd Rings' Brautfahrt« cor bărbătesc cu acompaniari de orchestră. 3) C. M. v. Weber Scenă și aria Agathei din opera »Freischütz« (d-sōra Honigberger). 4) Rudolf Lassel — Romanze, cor bărbătesc cu acompaniari de orchestră. 5) Rud. Weinwurm »Cântece toscane«, cor. mixt, soli și orchestră. 6) P. Richter l. capitol din Suite pentru mare orchestră în e moll. Allegro moderato. Începutul la orele 8.

Bibliografie.

Junimea Literară nr. 2 pe Februarie 1906 a apărut cu următorul sumar: Peatra lui Flam din Cămpulung T. V. Stefanelli; Cuvint de rugăciune (poesie) Cornelii Moldovan. De ajuns, Nicu Nalbă. Busuioacul Urmare Elena N. Voronca. Când veni-va cântărețul (poesie) V. Loichiță. Să mă fac dascăl, Sever Secuța. Inscriptiune românească cu litere cirilice pe o sabie veche în Ragusa, Isidor Ieșan. Dări de seamă, Lili. Notițe bibliografice N — r. Redacția și administrația: Suceava (Bucovina) strada Sturza Nr. 655.

În editura institutului grafic »Minerva« din București au apărut următoarele publicațiuni:

At. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360, Prețul Lei 1.50.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-lui Gheorghiiță. Pagini 280. Prețul Lei 2

Se pot procura și prin librăria A. Mureșianu, adăogându-se 25 fileri porto.

ULTIME SCIRI.

Sofia, 7 Februarie. Guvernul bulgar a adresat celui sârbesc un protest pentru faptul că uniunea vamală sârbo-bulgară n'a fost încă prezentată Scupștinei spre a fi discutată conform înțelegerii prealabile. Guvernul sârbesc a răspuns prin ministrul de externe Antonici, că așteptă din zi în zi aplanarea conflictului cu Austro-Ungaria.

Bruxella, 7 Februarie. La Gand s'a descoperit o fabrică de arme clandestină unde s'au sechestrat 200 puscii și 20.000 de cartușe. Acestă fabrică era întreținută de socialiști. Descoperirea acesta a provocat mare senzație.

Roma, 7 Februarie. Guvernul italian a hotărât definitiv a fortifica Veneția. Se vor construi în împrejurimile Veneției numeroase forturi montate cu artilerie modernă. Veneția va fi tot odată și stațiunea principală a submarinelor. Tote aceste se vor face, pentru-ca Veneția să fie asigurată contra unui eventual atac din partea Austriei.

Berlin, 7 Februarie. Despre crudelitățile trupelor rusesci în provinciile baltice se scriu lucruri grozave. Cazacii maltratează în mod canibalic pe cei inculpați de revoluțiune. Zilele trecute un țeran revoluționar a fost legat de un copac și 12 cazaci au descărcat o salvă asupra lui. Acestă s'a întâmplat aproape de stațiunea Rademko.

Paris, 7 Februarie. Corespondentul din Roma al ziarului »Eclair« scrie, că în Taormina (Sicilia) se fac pregătiri pentru primirea împăratului Wilhelm, care va sosi acolo peste câteva săptămâni. Generalul Loe a fost în misiune zilele acestea la Roma, predând papei un autograf al lui Wilhelm în care împăratul anunță visita sa apropiată în Vatican. Se svonesce că această vizită ar fi în legătură cu protectoratul pe care îl solicită Germania asupra creștinilor din Orient. Scirea acesta se desminte din Berlin invocând că Germania nu aspiră la acest protectorat prin care s'ar atinge susceptibilitatea Franței.

Belgrad, 7 Februarie. Plenipotențiatul austro-ungar bar. Czikan a înmănat guvernului sârbesc o notă în care protesteză în contra represaliilor ce le aplică față de proveniențele din Austro-Ungaria și pretinde, ca să se înceteze imediat cu represaliile.

Paris, 7 Februarie. În St.-Cloud (orașel în apropierea Parisului lângă Sena) au intrat în catedrală 2000 de demonstrați socialiști și luând statura Maicei Domnului au arunca-o în Sena. În Cherbourg și Montpellier au fost arestați numeroși demonstrați, cari au vrut să împiedece luarea inventarului. Consiliul de miniștri a decis a continua luarea inventarelor fără nici o intrerupere.

Diverse.

Influența alcoolului.

Se scie că sub influența alcoolului omul e mai ușor de făcut să credă ce voim, deci mai ușor e de înșelată. De altfel practica a învățat pe samsari și negustori a trage folos din această putere a beuturilor spirtose și de aceea cele mai multe afaceri se pun la un păharuț, două sau mai multe de beutură, creșdend fie-care, că beutura va muia mai mult pe celălalt. Lucrarea alcoolului se esplică în felul următor:

Mai întâiu alcoolul slăbesce judecata, omul nu-și mai poate da seama de tōte urmările faptei sale, omul îmbătat e ca și cum ar fi de tot felul său mai prost. A treia lucrare a alcoolului e, că te face vesel, deci dispus de a vedea lucrurile în bine, a nu pricepe viclenia celorlați. A treia lucrare e, că alcoolul pune nervii mișcării într-o stare de ațitare prea mare, dând o îmboldire la fapte ce n'am face în starea noastră normală.

Eță de ce alcoolul e cel mai primejdios ajutor al celor ce vor să împingă pe alți la ceva vătămător.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Poș

Din cutare și cutare motiv

mulți copii nu se dezvoltă cum ar trebui, acesta se atribuie mai cu seamă greutateii la eșirea dinților. Este lucru de mirare ce serviciu bun, în timpul eșirii dinților face unui copil Emulsiunea lui Scott, înlesnindu-i de a trece perioada acesta grea a dezvoltării lui fără greutate. Emulsiunea lui Scott constă din cea mai fină untură de pește medicinală din Norvegia amestecată Hypophosphite de var și natron și semnul de garanție al procedurii veritabile alui Scott Pescarul cu batogul cel mare.

Se poate cumpăra în toate farmaciile.

Cu referință la »Gazeta« și trimiteri de 75 fileri în mărci postale se trimite sticle de probă franco dela

Dr. EMIL BUDAI, »Farmacia orașului«
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.
Prețul unei sticle originale: cor. 2.50.

Corsete

— cele mai bune și moderne —

la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 12.

„Călimdarul Plugarului“.

In editura Tipografiei A. Muresianu, Braşov, a apărut **Călimdarul Plugarului pe anul comun 1906.**

Anul acesta „Călimdarul Plugarului“ cuprinde, cum am şis, în afară de partea calendaristică (cele 12 luni ale anului), diferite îndrumări şi însemnări privitoare la taxele postale pentru telegrame şi epistole, taxele pentru pachete şi pentru port-tarif după greutate; regulile ce sunt de observat; despre timbru, compoziţie şi taxe pe documente etc. etc. Publică apoi călimdarul lista târgurilor din Ardeal, Bănat, Ţera ungrăvescă şi Bucovina, după datele oficiale din nou îndreptate şi publicate de ministerul ung. de comerţ. Numele localităţilor sunt aranjate atât după alfabet, cât şi după lunile din an.

Partea economică bine îngrijită, are următoarele articole: Cultura grâului; Importanţa şi folosul pomării; Apărarea animalelor şi pomilor; Îngrijirea şi gunoarea fânăşelor; Oţetul; Bólele porcului; Păşunatul vitelor; Crescerea şi cultura cailor; Oule şi întrebuinţarea lor; Vin de vişine.

In partea literară: „Plugarii“ şi „Oltul“, poezii de mult apreciatul nostru poet tiner Octavian Goga; o prea frumoasă „Poveste a suferinţei“, de Röder, trad. de A. Paul; o drăgălaşă poezie „Ghiocelul“ de Ecaterina Pitiş; „Omeni isteţi“, o hazlie povestire, din colecţia de poveşti populare a regretatului I. P. Reteganul.

Urmază 4 ilustraţiuni, reprezentând pe Togo, Rosdestwenski, Linevici şi Oku, comandanţi pe uscat şi pe mare în războiul ruso-japonez, cu o scurtă însemnare asupra activităţii lor în acel război.

Se publică apoi Poveşte instructive, Glume şi Diverse.

Cei-ce doresc a avé acest calendar în casa şi pe masa lor, se grăbescă a şil procura dela tipografia şi librăria A. Muresianu, Braşov. Un exemplar costă numai 40 bani (filari) plus portul de 10 bani. La comanda se adăugă taxa postală de localitatea şi posta ulterioară se indice exact.

Abonaţiilor dăruim. voesc să ai calendarul nostru, cari va trimite acest Călimdar, li-se francos, cu preţul de 40 bani.

Avut (monstricul poporului, călimdar ilustrat. Cuprins variat, cu literatură bogată. 60 fil.

Calendarul Săteanului, cu o parte literară pentru învăţatură şi petrecere. 25 fil.

„Posnaşul“, calendar umoristic, cu un variat conţinut hazliu. Preţul 10 fil.

Calendar pe anul comun 1906. Anul CXIV (cu litere cirile), Preţul 40 fil.

Calendarul „Minervei“ dedicat Majestaţii sale Regelui Carol cu ocaziunea aniversării de 40 ani de domnie. Preţul cor. 1.25 plus 20 bani porto.

Tóte aceste calendare se pot procura dela tipografia şi librăria A. Muresianu din Braşov, adaugându-se câte a 10 fil. porto.

Aduc la cunoşcinţa Onor. public, cum-că mi-am mutat

Cancelaria advocaţială
la Budapesta, I. ker. Bercsényi ut 9.

Cu acésta ocaziune f-mi ofer serviciile mele în tot felul de afaceri, fie ele judiciare séu extra-judiciare.

Cu distinsă stimă
Dr. Aurel Olteanu,
advocat.

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori şi când pe timp mai îndelungat séu lunar.

FARMACIA la „LEU“
FRIEDRICH STENNER
Braşov, Strada Porţii nr. 21.
Recomandă marele deposit în **specialităţi medicinale** indigene şi externe.

Specialităţi de gumă. Articóli pentru îngrijirea bolnavilor. Cu deosebire **SPIRIT LOBOGO** (Lobogo franzbrantwein), doftorie bună contra durerilor de reumatism, junghiuri, dureri de cap, etc. Preţul 1 sticlă mică 80 b. 1 sticlă mare 1 cor. 60 b.

SPIRIT de PAPRICA (Paprica franzbrantwein), doftorie probată contra reumatismului, Ischias, soldină etc. Preţul 1 sticlă 1 cor. şi 2 cor.

Comande
pentru
LEMNE de FOC
de plin uscate
blane ca şi taiate
se primesc cu preţuri qilnice la
D-nii: **Heinrich Zintz,**
Fritz Hasenmeyer,
Carl Irk,
Alfred Porr.

„Lipovana“, institut de credit şi economii, societate pe acţii, în LIPOVA.

CONVOCARE.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii „Lipovana“, societate pe acţii, se invită la a

XII-a Adunare generală ordinară,

care se va ţiné în 22 Februarie st. n. 1906, la 10 óre a. m. în localul institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcţiunii pe al doisprezecelea an de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea respective asupra aprobării Bilanţului pe 1905; darea absoluturului direcţiunii şi comitetului de supraveghiere (§. 26 din statute).
4. Decidere asupra întrebărilor profitului curat şi fixarea dividendelor pe 1905 (§. 26 şi 46 din statute).
5. Pertractarea eventualelor propunerii (§. 26 litera g din statute)
6. Alegerea preşedintelui institutului cu mandat pe 6 ani; a 2 membrii în direcţiune cu mandat pe 6 ani — şi a unuia cu mandat pe 2 ani.

Domnii acţionari, cari voesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu § 16 din statute se aviséză a depune la cassa institutului acţiile înainte de deschiderea adunării generale.

Lipova, în 22 Ianuarie 1906.

Ales. Mocsonyi m. p.,
preşedinte.

Contul Bilanţului

ACTIVE.		PASIVE.	
	Cor. f.		Cor. f.
Cassa în număr.	6355	Capital	100000
Escompt.	934908 76	Fond de rezervă	59137 89
Credite personale.	31628	Fond de pensie	4468
Credite cambiale cu acoperire hipot.	164409 32	Depunerii.	823191 90
Imprumut hipotecar.	76605	Reescompt.	207659
Lombard	5330	Dividende neridicate.	354
Efecte	5153	Interese tranzitoare	13513 02
Mobilier	1260	Cont curent.	5870
Amortisare	126	Creditori.	4799 52
Giro-Conto	932 31	Profit.	24442 38
Cont-Curent	988 90		
Realităţi.	12163 16		
Cassa de păstrare postală	752 07		
Debitori	3076 19		
	1243435 71		1243435 71

Contul Profit şi Perderi.

DEBIT		CREDIT	
	Cor. f.		Cor. f.
Interese de depunerii	43047 97	Interese:	
„ „ reescompt.	10128 97	de escompt	85253 65
„ „ cont-curent	372 30	„ credite personale	3153 55
Spese	3202 34	„ credit camb. cu acoperite	
Salare, chirie, porto	11315 65	hipotecară	10792 71
Marce de prezentă	1226	„ imprumut hipotec.	6394 84
Contribuţiune directă	7680 45	„ lombard	735 83
10% dare după interese de depunerii	4304 80	„ efecte	219 70
Amortisare din mobilier	126	Provisiuni	26 58
„ „ cancelaria advoc.	700		
Profit curat	24442 38		
	106576 86		106576 86

Lipova, 31 Decemvrie 1905.

Voicu Hamsea m. p.
direct. executiv.

Ioan Dejenariu m. p.
prim-contabil.

Directiunea:

I. Cimponeriu m. p. Dr. R. Rudnean m. p. V. Dehelean m. p. P. Papp m. p. A. Ciugudean m. p.

Confrontându-să cu cărţile principale şi auxiliare le-am aflat esacte.

Lipova, 22 Ianuarie 1906.

Comitetul de supraveghiere:

Vasile Beleş m. p. Teodor Cosma m. p. Vasiliu Bogoiu m. p. George Savici m. p. Stefan Barđoşiu m. p.

preşedinte.

Tipografia A. Muresianu Braşov.

Cine suferé de Soldină, reumatism
se nu folosescă alta doftorie, decât se cumpere o sticlă de

Fluid de reumatism al Dr. Fleisch
care vinedcă mai sigur ca ori şi care doftorie Soldină, reumă, dureri de spinare, Stăbilită de mâni şi picioare cauzate prin aruncătură, oste-nelă, scrintire. Se foloseşte şi intern şi extern. Efectul se simte în scurt timp şi la boale in-vechite, la care n'au folosit băi séu altă doftorie. — Şe capătă numal la inventator şi singu-rul producător:

Dr. EMIL FLESCHE „Magyar korona“
farmacie. Györ, Baross-ut 24.

Deposit principal pentru Budapesta farmacia **Török J. VII, Király-utca 12,** şi la farmacia „Opera“, Andrássy-ut 26.

1 sticlă de 1/2 decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. Se trimite francate la comandă de 2 sticle micé séu 2 sticle familiare.

14—50 2004.

Unde se mănâncă bine
şi se béu **VINURI** curate
de Mediaş **BERE de Pilsen**
„Urquell“ prospétă dela cep în
fie-care qil? La

Restaurantul Schwarzburg
în Braşov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

185—0